

Pozdravni nagovor varuhinje človekovih pravic dr. Simone Drenik Bavdek na srečanju društev Zveze Sonček in praznovanju 50-letnice Gorenjskega društva za cerebralno paralizo Sonček, 30. maja 2026, Vojašnica Petra Petriča, Kranj

Spoštovani predsednik Državnega zbora Republike Slovenije g. Zoran Stevanović,

spoštovani predsednik Državnega sveta g. Marko Lotrič,

spoštovana g. Miro Treven, predsednik Gorenjskega društva za cerebralno paralizo Sonček, in g. Iztok Suhadolnik, predsednik Zveze Sonček,

spoštovana podžupanja Mestne občine Kranj ga. Manja Zorko,

cenjeni gostje, prijatelji in podporniki društev Zveze Sonček,

lepo vas pozdravljam v svojem imenu in v imenu institucije Varuha človekovih pravic Republike Slovenije.

Iskreno sem vesela, da sem danes z vami. Petdeset let delovanja Gorenjskega društva Sonček je velika zgodba mnogih ljudi. Zgodba vztrajnosti, poguma, solidarnosti in prepričanja, da ima vsak človek pravico živeti dostojno, sprejeto in vključeno življenje.

Sonček je prehodil dolgo pot, ki ni bila vedno lahka. Spomnim se **prvega centra Sonček v ljubljanski soseski BS-3**, saj sem živela v sosednji soseski. Takrat ste morali nekatere ljudi prepričati o nečem, kar bi moralo biti samoumevno – da so ljudje z invalidnostmi prav taki kot vsi drugi. Da niso nevarnost. Da sodijo v skupnost. Takratni »odbor za zaščito krajanov pred invalidi« je danes opomin, kako močni so bili predsodki in kako pomembno je vaše delo.

Zanimivo je, da se zdi, da so to med prvimi razumeli člani takrat še najstniške skupine **Big Foot Mama**, ki so prve vaje imeli prav v centru Sonček. To je pomenljiv simbol. Led s severa se stopi.

Danes je Zveza Sonček ena najpomembnejših organizacij na področju podpore ljudem z oviranostmi v Sloveniji. Za tem stojite konkretni ljudje. Strokovni delavci, prostovoljci, starši, prijatelji in predvsem uporabniki, ki vsak dan dokazujete, da vključujoča družba ni utopija, ampak nekaj, kar lahko gradimo skupaj.

Vaš moto je: »Sonček, eden za vse.« V tem stavku je zajeto bistvo človekovih pravic.

Pri Varuhu človekovih pravic si prizadevamo za isto– za **družbo enakih možnosti za vse** prebivalke in prebivalce Slovenije, ne glede na njihove telesne, senzorne ali intelektualne sposobnosti ali katerokoli druge osebne okoliščine.

Žal le delno uspešno se zavzemamo za družbo, kjer človek **zaradi stopnic** ne ostane pred vrati javne ustanove.

Opozarjamo tudi na **pomanjkljivo ureditev osebne asistenc**e in ponovno apeliram, naj se to področje ustrezno uredi.

Rada bi še opozorila, da **opredelitev invalidnosti** v naši zakonodaji še vedno ni v celoti usklajena s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov.

Menimo tudi, da je v Sloveniji nujna **vzpostavitev neodvisnega telesa za spodbujanje, varovanje in spremljanje te konvencije**. In to nalogo smo pripravljene prevzeti pri Varuhu.

Spoštovani predstavniki Zveze Sonček,

posebej bi rada izpostavila vaše **pionirsko delo** na področju bivanja v skupnosti. Vaše **samostojne stanovanjske skupine** niso le programi. To so konkretne možnosti za samostojnejše življenje, za dostojanstvo in občutek doma. Pri Varuhu že dlje časa poudarja, da mora država **proces deinstucionalizacije oziroma življenja v skupnosti** v Sloveniji bistveno okrepiti.

Spoštovani,

čestitam vam za **dolgoletno uspešno prizadevanje** za bolj kakovostno življenje in delo oseb s cerebralno paralizo in drugimi ovirami.

Petdeset let gorenjskega Sončka nas uči, da se družba ne spremeni sama od sebe. Spreminjamo jo ljudje, ki vztrajamo. Ki verjamemo v človekovo dostojanstvo tudi takrat, ko bi bilo lažje pogledati stran.

Zato je današnje praznovanje tudi zaveza za naprej.

Da bomo gradili družbo, kjer nihče ne bo odrinjen na rob.
Družbo, kjer bo vsak človek viden, slišan in spoštovan.
In družbo, kjer bo Sonček še naprej svetil za vse.

Obljubljam vam, da si bom za to prizadevala tudi sama, kot varuhinja človekovih pravic. Iskrene čestitke ob jubileju in hvala za vse, kar dajete Sloveniji.